

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Socioloxía do Turismo		Código	662G01001
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Pérez García, Antonia	Correo electrónico	antonia.perezg@udc.es	
Profesorado	Pérez García, Antonia	Correo electrónico	antonia.perezg@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo da materia é estudar as teorías que explican os comportamentos dos actores turísticos, coñecer modelos de planificación para o desenvolvemento turístico sostible, describir procedementos de elaboración de produtos turísticos, así como adquirir coñecementos mínimos para saber avaliar socialmente a repercusión do turismo.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título		
- Coñecer as teorías que expliquen os comportamentos dos turistas e dos actores (empresarios, Administración, etc.) do sistema turístico.	A1	B1	C1	
	A3	B2	C2	
	A5	B3	C3	
	A7	B4	C4	
	A19	B5	C5	
	A23	B6	C6	
	A27	B7	C7	
			C8	
- Saber formular modelos prácticos de planificación para o desenvolvemento turístico sostible.	A1	B1	C1	
	A3	B2	C2	
	A5	B3	C3	
	A7	B4	C4	
	A19	B5	C5	
	A23	B6	C6	
	A27	B7	C7	
			C8	
- Comprender como se constrúe un produto turístico, a imaxe que se proxecta e como se percibe.	A1	B1	C1	
	A3	B2	C2	
	A5	B3	C3	
	A7	B4	C4	
	A19	B5	C5	
	A23	B6	C6	
	A27	B7	C7	
			C8	

- Saber avaliar/analizar socialmente a repercusión do turismo para os turistas e para as sociedades receptoras	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
	A5	B3	C3
	A7	B4	C4
	A19	B5	C5
	A23	B6	C6
	A27	B7	C7
			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. As distintas concepcións sociolóxicas da realidade aplicadas ao turismo.	1.1 Opción multiparadigmática e integrada. 1.2 Paradigmas consenso-conflicto. 1.3 Outras teorías aplicadas ao turismo.
2. Métodos e técnicas de investigación aplicados ao turismo.	2.1 Metodoloxía pluralista. 2.2 Métodos cuantitativo e cualitativo. 2.3 Técnicas de recollida e tratamento de datos dos devanditos métodos. 2.4 Fases do método cuantitativo-deductivo aplicado ao turismo.
3. Cambio social e turismo: a evolución do turismo en relación cos grandes cambios sociais.	3.1 Turismo de nobreza e de burguesía. 3.2 Turismo de masas. 3.3 Turismo del siglo XXI.
4. Tendencias do turismo no futuro.	4.1 Tendencias segundo a OMT. 4.2 Riscos mundiais ou locais e posibles variacións das previsións turísticas. 4.3 Sociedades da información.
5. As funcións do turismo para os turistas. As motivacións dos turistas.	5.1 Funciones do turismo: perspectiva da liberación e realización humanas, perspectiva crítica. 5.2 As motivacións dos turistas.
6. A construción social dos produtos turísticos.	6.1. Fases na construción social dos recursos-productos turísticos e das necesidades dos turistas. 6.2. Obxectivación dos recursos turísticos. Perspectiva da autenticidade. 6.3. O ciclo de vida dos recursos-productos-destinos turísticos
7. Repercusións do turismo no desenvolvemento integral das sociedades.	7.1. O paradigma do desenvolvemento integral do espazo social. 7.2. Distintos capitais que contribúen ao desenvolvemento integral. 7.3. Metodoloxía de análise.
8. Os planes estratéxicos de desenvolvemento turístico: contidos, estrutura e metodoloxía.	8.1. Modelos de planificación turística. 8.2. Contidos e estrutura do plan. 8.3. Metodoloxía. 8.4. Exemplos de planes turísticos.
9. Imaxe proxectada e percibida dos produtos turísticos.	9.1 A creación da imaxe proxectada. 9.2 A imaxe percibida, satisfacción e comportamento do consumidor.
10. O comportamento do consumidor turístico.	10.1 Estudos macrosociolóxicos da demanda turística. 10.2 Estudos microsociolóxicos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Traballos tutelados	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	30	40
Proba mixta	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C4 C5 C6 C7 C8	2	9	11
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	22	37.5	59.5
Estudo de casos	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	5	12.5	17.5
Lecturas	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	5	15	20
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Ao longo do curso o/a alumno/a deberá realizar un traballo en grupo sobre un tipo de turismo (a elixir) onde se analizará dende a perspectiva sociolóxica: concepto, breve evolución histórica, variables a analizar dende diferentes paradigmas de estudo e implicacións do estudo. Farase seguemento e control dos traballos tutelados nas titorías.
Proba mixta	Exame mixto de dúas partes: test que valora a aprendizaxe de conceptos e outra parte de desenvolvemento que valora a aprendizaxe de coñecementos.
Sesión maxistral	Nas sesións expositivas impartiranse as teorías e fundamentos claves para a adquisición de coñecementos nesta materia.
Estudo de casos	Visionado de películas ou audiovisuais e traballos de clase que tratan o turismo dende unha perspectiva sociolóxica. Despois da súa análise haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre esta. Esta parte será plantexada e debatida nos seminarios (clases interactivas).
Lecturas	Análise sobre lecturas que tratan algúns exemplos de casos turísticos dende a vertente sociolóxica. Haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre as lecturas. Esta parte será plantexada e debatida nos seminarios (clases interactivas).

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas Traballos tutelados Estudo de casos	Os traballos tutelados, estudos de casos e lecturas supoñen un control e seguemento que se traballará nas titorías en pequenos grupos en clase ou a través de Teams (en caso necesario), nos seminarios (clases interactivas) ou como traballo autónomo.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Lecturas	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	Aspectos avaliáveis: capacidade de síntesis, procura de información documental e reflexión sobre o tema.	10
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	O traballo está suxeito a exposición oral. Ao comezo de curso facilitaranse as pautas a seguir e tipo de turismo a seleccionar (consensuado entre o grupo). Aquel/a alumno/a que non participe no traballo grupal, terá que facelo de forma individual. Aspectos avaliáveis: participación activa, capacidade de síntesis, traballo colaborativo, procura documental, capacidade expositiva e capacidade de reflexión crítica.	20
Proba mixta	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C4 C5 C6 C7 C8	O/A alumno/a deberá obter no exame unha cualificación mínima de 5 (sobre 10), non podendo, en ningún caso, ter unha cualificación inferior a 4 nalguna das partes. En caso de obter unha cualificación por baixo de 4 nalgunha das partes, esta será a cualificación final da proba mixta.	60
Estudo de casos	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	Aspectos avaliáveis: capacidade de síntesis, procura de información documental e reflexión sobre o tema.	10

Observacións avaliación

1ª Oportunidade: a parte práctica de avaliación continua ten un valor dun 40%, a parte teórica (exame) ten un valor dun 60%.

Traballos tutelados, estudo de casos e lecturas son traballos obrigatorios para a avaliación continua (40%) e o/a alumno/a ten que obter un mínimo de 5 (sobre 10), entre as tres metodoloxías, para facer media co exame (60%), no cal tamén deberá obter un mínimo de 5 (sobre 10). Gárdase a nota da parte práctica ou do exame para a 2ª oportunidade, no caso de ter aprobada algunha das partes.

2ª Oportunidade: no caso de ser NP ou suspenso na 1ª oportunidade, o/a alumno/a deberá entregar todos os traballos obrigatorios requiridos para tentar superar a materia na 2ª oportunidade. No caso do/s traballo/s de grupo, deberá facelo de forma individual.

A nota da parte práctica da avaliación continua (no caso de estar aprobada) gardarase para as seguintes convocatorias de cursos sucesivos ou oportunidade adiantada, pero no caso de que os contidos ou criterios da parte práctica da avaliación continua sexan modificados na guía docente, non quedará gardada a nota, polo que o/a alumno/a deberá revisar a guía docente do curso no que se presenta ou o consultará co o/a profesor/a antes de presentarse ao exame.

Nos casos en que o/a alumno/a non supera unha das partes da materia, xa sexa en 1ª ou 2ª oportunidade, a cualificación final máxima será dun 4.

O/A alumno/a obterá a calificación de NP se non se presenta ao exame, aínda que haxa realizado os traballos da avaliación continua durante o curso (independentemente da oportunidade).

Convocatoria adiantada: séguense os mesmos criterios que para a avaliación de 1ª ou 2ª oportunidade, polo que o/a alumno/a deberá poñerse en contacto co/a profesor/a con

suficiente antelación para establecer os traballos a realizar de forma individual e as datas de entrega.

Dispensa académica: o alumnado con recoñecemento de dispensa académica de exención de asistencia, solicitada oficialmente, terá que facer os traballos obrigatorios non presenciais e facelos chegar ao/a profesor/a para a súa avaliación nas datas que se establezcan, polo que é importante que o/a alumno/a se poña en contacto co/a profesor/a con suficiente antelación.

Disponibilidade dos idiomas en relación as probas escritas da avaliación: o exame estará no idioma de impartición da materia, se se desexa no outro idioma oficial da UDC, solicitaráse unha semana antes da data de realización.

Implicacións da fraude académica na realización das probas ou actividades de avaliación: A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Atención á diversidade: a materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar, nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, cos servizos dispoñíbeis na UDC, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Turismo.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Alvarez Sousa, Antonio (2023). Turismo y Desarrollo Social. Editorial Síntesis
- Alvarez Sousa, Antonio (2009). Sociología del Turismo. Madrid, Centro de Estudios Financieros
- Álvarez Sousa, Antonio; Mantecón, Alejandro; Puertas- Cañaveral, Inmaculada (2019). Sociología del Turismo. Centro de Investigaciones Sociológicas
- Gascón, Jordi y Cañada, Ernest (2005). Viajar a todo tren. Turismo, Desarrollo y Sostenibilidad. Editorial Icaria
- Huertas Roig, Assumpció (2014). Comunicación de los territorios, los destinos y sus marcas. Editorial UOC
- Mazón Martínez, Manuel Tomás (2001). Sociología del Turismo. Editorial Universitaria Ramón Areces
- Muntaner Montejano, Jordi (2014). Psicosociología del Turismo. Editorial Síntesis

Bibliografía complementaria	- Abad Galzacorta, M. y Fernández-Villarán, A. (2022). Diseñando experiencias sostenibles en turismo. Editorial Tirand Humanidades - Bourdieu, P (1989). La distinción. Madrid, Taurus - Dumazedier, Kaes René y otros (1971). Ocio y sociedad de clases. Barcelona, Fontanella - Goffman, Erving (1971). La presentación de la persona en la vida cotidiana. Buenos Aires, Amorrortu - Knebel, H. J. (1960). Sociología del Turismo. Cambios estructurales en el turismo. Editorial Hispano Europea - Kuhn, T (1975). La estructura de las revoluciones científicas. México, Fondo de Cultura Económica - Maslow, A.H. (1963). Motivación y personalidad. Barcelona, Sagitario - Molina, S. (2006). El posturismo, Turismo y posmodernidad. Editorial Trillas - Rial Boubeta, A (2008). Una aplicación turística para el estudio de la imagen de marca de un destino turístico. Pasos, Vol 6 - Ritzer, G. (1993). Teoría sociológica contemporánea. México Mc Graw-Hill - Veblen, T. (1971). Teoría de la clase ociosa. México, Fondo de Cultura Ecocómica - Vicente de Paula Censi Borges y Jakson Renner Rodrigues Soares (Coord.) (2021). Turismo y Desarrollo: contextos diversos. Thomson Reuters Aranzazi
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas de Comunicación e de Promoción Turísticas/662G01005

Introdución ao Turismo/662G01009

Materias que continúan o temario

Métodos e Técnicas de Investigación no Turismo/662G01024

Observacións

Perspectiva de Xénero: Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías